

GRANA

La revista de Viladasens, abril 2025

SUMARI #3

4 SABIES QUÈ...

- El nom de Viladasens

6 ACTIVITAT MUNICIPAL

- Caminada Marató
- Més que una festa de la Gent Gran
- Propostes per a tota la Festa de Sant Calixt
- Missa i sardanes per la Festa de Sant Vicenç
- Festa de Sant Martí de Fellines
- La casa de la por del Castaloween
- Pastorets

L'equip

Direcció i redacció: Bàrbara Julbe i Sallés
Foto de portada: Bàrbara Julbe i Sallés
Col·laboracions en fotografies:
Ferran Gasau Mora (GIRONFLY)
Correcció: SCC del Gironès (CPNL)
Disseny i Maquetació: Pere Guasch
Edició: Ajuntament de Viladasens
Impressió: Norprint

10 NOTÍCIES MUNICIPALS

- Comencen les obres de pacificació
- Escombraries
- Nous dissenys en l'enllumenat públic
- Energies renovables
- Nova web

12 MANCOMUNITAT

- Abaratiment de costos, cohesió i més participació: els avantatges de la mancomunitat
- Bus al Teatre de Salt
- Pin de Nadal, èxit de participació
- El Patge Reial més màgic
- Un Espai Jove per fer poble
- Caminada per celebrar l'Aplec de Sant Mer

16 EL VALOR

- Paisatge i història envolten la riera de Cinyana

22 ENTREVISTA

- Carles Alegri i Llobet

26 LA MIRADA ENRERE

- Març 1968

27 RECEPTES

- Pastís de la vinya
- Favetes, amanida d'estiu

SABIES QUE...

El nom de Viladasens

Marcel Pujol i Hamelink

L'origen del nom del poble fa referència a la cria d'ases que devia existir en el moment de la seva creació, al segle VIII-IX. Per aquest motiu en tota la documentació medieval apareix en llatí com a *Villeasinorum* i en els primers documents en català com a Viladasens, però la pronúncia ha evolucionat amb el temps cap a 'viladases' i 'viladesens', una doble manera de dir el nom del poble que és bastant incomprensible.

El nom del poble apareix per primera vegada l'any 916 i escrit en llatí: "*Villeasinorum*", és a dir 'vila d'ases'. Durant l'edat mitjana la documentació s'escrivía en llatí i apareix escrit així, tot i que a vegades amb d'altres variants: "*Villaasinorum*", "*Villam de asinis*", "*Villaasinis*". El català s'anirà introduint lentament a la documentació escrita, així el primer cop que apareix el nom del poble escrit en català el tenim l'any 1359 com a 'Viladasens' i el 1405 com a 'Viladases'. Hem de tenir en compte que al català escrit no normatiu (o prefabrià) no apareixen els accents i, per altra banda, el plural d'ase al català medieval, com altres termes (home, homens), acaba en -ns, una -n que acaba desapareixent en la pronúncia del català oriental. Així doncs, la pronúncia hauria passat de 'viladàsens' a 'viladases' fins a avui dia, mantenint-se el nom propi del lloc com a Viladasens (sense l'accent fabrià).

El que sobta molt és la coexistència actual de dues maneres de pronunciar el nom del poble. Per una banda tenim gent que l'anomena 'Viladases', i així ho he sentit en gent gran de Viladasens, però també a Fellines, Cervià, Sant Jordi i Celrà, i per altra, una de més generalitzada que ho pronuncia 'Viladesens'. La diferència es troba en la síl·laba tònica, la penúltima a 'vila d'asens' o 'viladàsens' que evoluciona de forma natural cap a 'viladases', i la segona forma 'viladesens' que la té a l'última síl·laba. És fa molt difícil entendre per què hi ha dues maneres diferents de dir el nom del poble i com s'ha passat de posar la tònica de la penúltima a l'última síl·laba.

Consultant-ho a diferents obres etimològiques, començant per Joan Coromines –autor d'obres cabdals com el *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* i de l'*Onomasticon Cataloniae*–, trobem que: "Com que s'escrivía sense accent, havent els forasters accentuat malament la e, els vilatans ho fomentaren prenent-ho correcte, i oficialment no s'ha gosat imposar l'accentuació, i alguns ho diuen així, en contemplació als fills del poble susceptibles de les burles de veïns malèvols, confiant en la superació de prejudicis pagesívols, restabliment la forma lingüística correcta: és clar que el nom devia venir de l'útil recria d'ases que s'hi degué practicar."

Un altre filòleg, Jordi Bruguera, diu: "Així, doncs, la gran majoria de topònims s'han conservat des de l'època més antiga. Però d'altres, com tots els mots de la llengua, han sofert en el transcurs dels segles una evolució fonètica que

els ha deformat considerablement i, en la forma actual, ens priva de reconèixer-ne l'ètim. D'altres vegades, a part de l'evolució fonètica, hi ha pogut haver alteracions parcials per causes diverses. Per exemple, els habitants de Viladasens insisteixen a escriure i accentuar així el nom del seu poble enlloc de Viladàsens, com li correspondria, segons els documents antics que coincideixen a escriure Villa de asinis. Un nom, al capdavant, com Viladecans, Viladecavalls, Viladellops, Vilademuls. Però als de Viladàsens els molestava la possible connotació maliciosa d'aquest nom." És a dir, un canvi de tonicitat per a defugir l'origen del terme, per a evitar dir la paraula ase.

I finalment un autor local, el mossèn Lluís Faxat que, va escriure l'any 1928 (en català no normatiu): "Cal també fer alguna observació referent a la forma en que trobarà escrit en aquesta catalogació, el nom del poble nadiu, som escrit Viladasas perquè en tots els pergamins llatins es troba invariablement *Villaasinorum*, no feu altra cosa que traduir-ho literalment del llatí. Y fins en alguns de catalans es troba escrit amb totes lletres Viladasas."

Hem vist, doncs, com es suggereix que la pronúncia errònia podria venir de la manera com ho pronunciaven forasters i que van acabant adoptant els locals. En documents escrits en castellà el nom va variant al segle XVIII (*Viladasas*), XIX (*Viladasens*), però s'acaba imposant al segle XX dues versions: *Viladesens* i *Viladecens*, i en època franquista fins i tot es posà un accent a l'última síl·laba: *Viladeséns*. Amb l'arribada de

la democràcia el topònim es va normalitzar en català i va esdevenir oficialment Viladasens (el 1983-1984, tot i que amb la normativa fabriana s'hauria d'accentuar Viladàsens, una altra disfunció que no s'entén). Així, veiem com s'ha utilitzat el topònim Viladàsens i la pronúncia 'viladases' durant més de 1.000 anys i la pronúncia 'viladesens' que no arriba als 150 anys.

Llavors, la conclusió és que la pronúncia correcta és 'viladases' (per raons sobretot històriques i etimològiques), i que la pronúncia força generalitzada 'viladesens' és incorrecta, utilitzada per influència de la grafia castellana i adoptada posteriorment per la població local per a evitar una burla dels veïns d'altres municipis a causa del terme 'ase'. Seria bo que la gent utilitzés i reivindicqués amb orgull el nom propi del poble pronunciant-lo 'viladases'.

ACTIVITATS

Caminada Marató

Viladasens recapta 1.200 euros per a la Marató de TV3

La quarta Jornada Solidària de Viladasens, que va tenir lloc el 15 de desembre passat, per recaptar fons per a la Marató de TV3 del 2024, va aconseguir un total de 1.200 euros, una xifra similar a la de l'edició passada. Una seixantena de persones van participar a les diferents activitats organitzades al municipi. La Jornada Solidària, dedicada enguany a les malalties respiratòries i sota el lema A ple pulmó. La marató per les malalties respiratòries, va començar amb una xocolatada a les 8.30 h. Després, una quarantena de participants van iniciar una caminada per l'entorn del poble. A les 11 h, va tenir lloc la missa a l'església de Sant Vicenç i a les 11.30 h, va celebrar-se la xerrada "Aromateràpia en el dia a dia" al Centre Cívic. Per als més petits, va haver-hi jocs i manualitats, i seguidament un vermut i el tradicional dinar. La quina solidària, en què molts veïns col·laboren amb l'aportació de productes, va posar el colofó a la jornada. Un grup de veïns, sense ànim de lucre, es van encarregar, un any més, de l'organització d'aquesta jornada. El seu portaveu, Xavi Cañamares, fa una valoració "molt positiva" de les activitats. "La gent hi col·labora i hi participa molt", assegura.

Més que una festa de la Gent Gran

La Festa de la Gent Gran, que enguany ha tingut lloc el 23 de març, és una cita ineludible per a moltes persones de Viladasens. Com cada any, la festa va arrencar a la 13 h amb una missa a l'església de Sant Vicenç i, seguidament, va tenir lloc el dinar al restaurant Can Lladó. Durant l'estona del cafè, l'Ajuntament va entregar unes aquarel·les a la senyora Carme Masós i el senyor Ramon Adroer, les persones de més edat del municipi. A les 17 h, va tenir lloc la cantada d'havaneres al Centre Cívic, que va aplegar un públic nombrós. En acabar, es va repartir rom cremat per a tothom.

Propostes per a tots a la Festa de Sant Calixt

Viladasens es va omplir d'actes i activitats per la Festa Major de Sant Calixt els dies 12 i 13 d'octubre. La festa va arrencar amb activitats per als més petits, com ara tallers infantils, la festa de l'escuma, llits elàstics, un taller de circ o inflables. A la tarda, una de les novetats va ser l'espectacle *El mag frustrat*, d'Oriol Serra, al Centre Cívic, amb molta participació. "Va consistir en un acte còmic i amè", ressalten des de l'Ajuntament. A la nit, es va celebrar el sopar a la fresca amb furgoteques (pizzas, hamburgueses i creps) i el concert acústic amb el grup Sunset, de swing, jazz, country i balades, al Centre Cívic, amb la col·laboració del veí i regidor, Enric Adroer. L'endemà al matí no hi va faltar un concert a l'església de Sant Vicenç a càrrec de la coral *Yes The Music*, amb dues sardanes cantades a la cloenda del concert, i la tradicional missa, acompanyada també per la mateixa coral. A la tarda, hi va haver un dinar popular amb amanida de formatge de cabra, embotits i una arrossada popular de mar i muntanya. "Tots dos dies va ser un gran èxit de participació", concreten des de l'Ajuntament.

Missa i sardanes per la Festa de Sant Vicenç

La Festa de Sant Vicenç va entrar un any més al calendari de celebracions del municipi. El diumenge 26 de gener, la festa va arrencar a les 12 h amb una missa d'ofici i, a les 13 h, hi va haver les sardanes al Centre Cívic a càrrec de la Cobla del Col·legi de Santa Maria de Blanes, els integrants de la qual tenien entre 9 i 15 anys. "El seu repertori va ser molt ballable i ballat. També ben interpretat", detallen des de l'Ajuntament. A causa del fred, es va fer a l'interior del Centre Cívic. En acabar, hi va haver aperitiu per a tothom. "És el moment més emotiu de la festa, ja que els veïns es troben i conversen", afegeixen.

Festa de Sant Martí de Felines

Una gran trobada

La festa de Sant Martí de Felines, que va celebrar-se el 7 novembre passat, va comptar un any més amb la trobada de veïns que han viscut a aquest nucli de Viladasens. Al matí, la festa va començar amb una missa a l'església de Sant Martí de Felines, enguany amb la participació musical de la formació Yes The Music. A la sortida de la missa, hi va haver un aperitiu per a tothom a la plaça de l'Església. Després, es va fer el tradicional dinar de germanor, organitzat per les veïnes de Felines.

La casa de la por del Castaloween

La quarta edició del Castaloween va començar a escalfar motors divendres 1 de novembre a la tarda amb l'activitat de pintar carbasses i castanyes. Un cop decorades, els participants les van penjar a les cases que formen part del recorregut del Castaloween.

Els joves van encarregar-se de decorar, un any més, el carrer de la por, aquesta edició amb la temàtica del dia dels morts i la castanyada. Entre els personatges terrorífics hi havia zombis, empresonats, la mort, embenats, el llenyataire amb motoserra, el cementiri i, com a novetat d'aquest any, el botxí amb la seva guillotina. A la tarda però, quan havia de tenir lloc aquesta activitat, la pluja va obligar a canviar d'emplaçament i tot el material es va traslladar al Centre Cívic. "Enlloc del carrer de la por, vam transformar-ho en la casa de la por. Amb imaginació i creativitat, vam fer una bona ambientació del local", assegura Marta Meléndez, una de les organitzadores.

Una seixantena d'infants van sumar-se a la nit terrorífica, que va transcórrer per 12 cases engalanades. Consisteix que nens i joves es disfressen amb accessoris de por i, mentre fan l'itinerari marcat, truquen al timbre de les cases i pregunten a qui els obre la porta si volen truc o tracte.

Tot i coincidir amb el Pont de la Puríssima, es va mantenir el nombre de participants i, al sopar, s'hi van aplegar una vuitantena de persones, el doble de persones que l'edició passada i, com ja és habitual, cadascú va portar el menjar per compartir.

Pastorets

Tradició i espiritualitat

L'església de Sant Vicenç va acollir el 23 de desembre passat la tradicional representació dels Pastorets, protagonitzada per pastors, àngels i dominis, que enguany va arribar a la seva sisena edició. L'altar del temple es va transformar en un escenari nadalenc, on una desena d'infants i adolescents del poble van convertir-se en els protagonistes. Després de dos assajos, que van tenir lloc la mateixa tarda, es van representar al vespre les quatre escenes amb textos senzills. Els més grans van fer de narradors i els més petits, de figurants. "Va haver-hi més afició de representar els dimonis que no pas els àngels. Els dimonis hi tenien més pes", destaca mossèn Sebas Aupí, director dels Pastorets. Al final, com cada any, la representació va acabar amb l'adoració al Nen Jesús, amb la Mare de Déu i Sant Josep, aquests dos últims personatges interpretats també per un nen i una nena del poble. La coral del poble hi va posar la música. "Tot el poble es troba. Possiblement, si féssim una missa del gall no hi vindria tanta gent. Amb aquesta activitat senzilla, en què celebrem Nadal de manera popular, treballem tradició i espiritualitat", destaca Aupí. Després, hi va haver un refrigeri per als veïns.

Comencen les obres de pacificació

Es lícita el projecte

L'Ajuntament de Viladasens ha llicitat per un import de 824.010 euros la primera fase del projecte de les obres del Pla de pacificació. Els treballs preveuen, en primer lloc, la renovació de la xarxa d'aigua, amb un pressupost de 378.044 euros, en els carrers Sant Vicenç, Llevant, Tarongers, Orient i el tram des del carrer Sant Jordi fins als quatre camins, i, en segon lloc, el soterrament del cablejat aeri elèctric, de l'enllumenat i les telecomunicacions dels carrers Sant Vicenç, Llevant, Taronger, Orient i un tram del carrer Sant Jordi fins a l'encreuament amb el carrer Migdia, amb un pressupost de 445.966 euros.

Amb una ajuda de 293.271 euros, concedida per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), el Consistori realitzarà aquests treballs de la renovació de la xarxa d'aigua, que, a part d'antigues, també estan deteriorades. Les obres continuaran amb el desmantellament dels cablejats aeris, els suports i els pals fixats a les façanes i se soterrarà el cablejat elèctric, de l'enllumenat públic, la telefonia i la fibra òptica. El projecte del soterrament dels cablejats compta amb una aportació econòmica de la Diputació de Girona de 100.000 euros, i també una del Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (PUOSC), amb un import de 244.451 euros.

Pavimentació única

Una de les actuacions principals que preveu el Pla de pacificació, a part del soterrat del cablejat, és la pavimentació amb plataforma única dels carrers Sant Vicenç, Llevant, Tarongers, Orient i un tram de la carretera de Sant Jordi fins a la cruïlla del carrer Migdia. Al carrer Sant Vicenç, concretament, s'hi reconstruirà de nou l'espiga de pedra central i també les espigues laterals. La pavimentació en plataforma única consisteix que la calçada queda al mateix nivell que les voreres. D'aquesta manera, el trànsit rodat, a l'entrar al municipi, trobarà una diferència de material i de color que li farà evident que està entrant al nucli urbà i, en conseqüència, reduirà la velocitat. Per tant, hi haurà més seguretat per als vianants, als quals es donarà preferència.

Segons el Consistori, el paviment dels vianants serà rugós, mentre que el de la zona per on passaran els vehicles serà més llis. La vorera i el vial quedaran diferenciats per un lineal de llambordes. La via de pavimentació única farà un total de 4 metres d'amplada, a part de la vorera. En aquest tram, la velocitat de circulació serà de 20 km/h, tal com estableix la llei.

En la fase 2a, 2b, 3 i 4 es preveuen licitar a finals del 2025. Els treballs començarien a principis del 2026. L'àmbit d'actuació de la fase 2a i 2b serà des de la cruïlla del carrer Migdia amb la carretera de Girona, plaça Major i un tram de la carretera d'Orriols fins a la sortida del poble. La Diputació de Girona ha cedit el tram municipal de la carretera GIV-6234 i ha aportat una subvenció de 400.000 euros pels treballs de pacificació de la fase 2 i una aportació econòmica del PUOSC. El pressupost total d'aquesta fase puja a 510.619 euros. La diferència l'assumeix l'Ajuntament.

El projecte vol augmentar la seguretat dels vianants i reduir l'emissió de gasos de combustió, així com la contaminació acústica dels vehicles. En paral·lel, s'enjardinaran diverses zones tant en aquestes fases com a les següents amb plantes mediterrànies i arbres per fer més espais ombrívols i donar més verdor al municipi.

La fase 3, comprèn la pacificació del tram del carrer Tramuntana fins al carrer Ponent amb un pressupost de 148.332 euros i una aportació econòmica del PUOSC. La diferència també l'assumirà l'Ajuntament.

Finalment, la fase 4, se centra en la pacificació del carrer Migdia des de la cruïlla del carrer Sant Jordi fins a la cruïlla amb la carretera de Girona, amb un pressupost de 132.112 euros.

Escombraries

Supressió i millora en la recollida d'escombraries

Dels quatre punts de recollida de residus que hi havia al nucli de Viladasens (situats al carrer Migdia, carrer Cementiri, carrer Tramuntana i la zona d'Orriols), l'Ajuntament ha suprimit els dos que eren més conflictius –donada la seva ubicació al costat de la carretera–, concretament, els del carrer Migdia i carrer Cementiri; i els ha traslladat i agrupat a la zona d'Orriols.

L'altre punt conflictiu és el del carrer Tramuntana. En aquest cas, el Consistori està estudiant si cal treure'l i concentrar-ho també a la zona d'Orriols. Si aquesta actuació es portés a terme, el nucli urbà tindria una sola zona d'aportació d'escombraries. "Més punts significa més descontrol. Per això, considerem necessari ubicar-ho tot en un sol lloc. D'aquesta manera, concentrariem els residus i netejariem la imatge del nucli històric de contenidors", argumenten des de l'Ajuntament.

L'ús de la zona d'Orriols està previst que, d'aquí a unes setmanes, estigui controlat les 24 hores per càmeres de videovigilància. Aquest espai s'ha dividit, de fet, en dos zones de recollida: una d'ús exclusiu per al nucli de Viladasens, on s'han instal·lat fins a 14 contenidors (4 d'envasos, 4 de cartró, 3 de rebuig, 2 de vidre i 1 d'oli) i, l'altra, d'ús exclusiu per al restaurant Can Lladó, amb un total de 4 contenidors (2 de rebuig, 1 d'envasos i 1 de cartró). Tant un espai com l'altre estan senyalitzats. Fa unes setmanes, s'hi va instal·lar un cartell, en el qual es detalla que no està permès dipositar residus procedents

d'altres municipis, entre altres prohibicions, i que no fer un ús adequat del servei de recollida de residus pot comportar sancions de fins a 6.000 euros. També s'ha col·locat una nova senyalització perquè els conductors no hi aparquin malament. El Consistori vol instal·lar-hi càmeres de videovigilància per controlar l'ús i l'accés que fan de l'espai tant vianants com vehicles. Les càmeres de videovigilància tindrien també, a part de control, un caràcter dissuasiu per a aquella gent que hi aboca tota mena de residus i que en fa un mal ús.

D'altra banda, a l'entrada del poble pel carrer Migdia, on hi havia diversos contenidors, l'Ajuntament hi ha col·locat dos bancs i s'ha netejat el mur del Centre Cívic i, properament, està previst plantar-hi diversos arbres. A Mas Nicolau, s'ha reforçat amb un contenidor més de rebuig (s'ha agafat de la carretera de Fellines) i el contenidor que hi havia a Canova s'ha reubicat.

Nous dissenys en l'enllumenat públic

Menys contaminació lumínica

Un cop acabat l'estudi per reduir la contaminació lumínica al municipi, l'Ajuntament té previst en les properes setmanes encarregar el projecte executiu, que, entre d'altres millores, renovarà l'enllumenat públic de tot el nucli antic. Els llums led actuals se substituiran per uns altres que, també són led, però tenen un consum més reduït. Aquesta actuació compta amb una subvenció de 31.680 euros de la Diputació de Girona.

El disseny d'aquesta nova il·luminació farà que la llum, d'una banda, sigui més cònica i, de l'altra, no sigui tan horitzontal i no hi haurà tanta contaminació lumínica. Un temporitzador permetrà, a més, autoregular la intensitat, amb la qual cosa a partir de la mitjanit la lluminositat disminuirà i, en conseqüència, la despesa econòmica, també.

A més, s'està estudiant la millora de la il·luminació dels carrers Cementiri, Migdia i plaça de la Font. A la pista esportiva, es passarà de quatre pals de llum a només dos i es derivarà de nord a sud la il·luminació perquè no enlluerni els habitatges. En total, el pressupost de la renovació de l'enllumenat públic ascendeix a uns 70.000 euros. "Amb totes aquestes actuacions relacionades amb la il·luminació es reduirà el cost energètic", ressalten des del Consistori

Energies renovables

La comunitat energètica avança

La comunitat energètica de Viladasens ja té el projecte tècnic redactat i, d'aquí a uns dies, es licitarà i s'adjudicarà l'obra, que preveu la col·locació de 36 plaques fotovoltaïques al teulat del Centre Cívic amb una potència de 15 KW. D'altra banda, d'aquí a unes setmanes, està previst que se'n redactin els estatuts.

Aquesta comunitat serà, inicialment, per als equipaments municipals de l'Ajuntament –que n'és el promotor, el titular de la instal·lació fotovoltaica i l'impulsor de la participació ciutadana–, com són el Centre Cívic, el Centre d'Atenció Primària (CAP) i la depuradora, però també en podran formar part i beneficiar-se'n fins a cinc habitatges que es troben a un radi de 2.000 metres de la instal·lació fotovoltaica, límit que permet la legislació. Es prioritzaran les cases del nucli antic i s'establirà una puntuació d'acord amb la seva ubicació.

Aquesta iniciativa de la instal·lació de plaques fotovoltaïques, que té un pressupost de 40.341 euros, permetrà un estalvi de 6,1 tones de CO2 anuals d'emissions a l'atmosfera. El projecte compta amb una subvenció de 30.000 euros, del Pla a l'Acció 2024, del Servei de Medi Ambient de la Diputació de Girona, destinada a impulsar comunitats energètiques d'autoconsum compartit amb la ciutadania.

Nova web

Àgil, dinàmica i més serveis

L'Ajuntament de Viladasens ha estrenat una nova pàgina web (www.viladasens.org) per apropar tota la informació municipal als veïns i facilitar la comunicació amb el Consistori. En aquest nou portal, s'hi poden trobar notícies, esdeveniments, informació sobre serveis, tràmits municipals i l'agenda, així com tot allò relacionat amb el nostre poble i la seva història. A més, es poden veure els diferents números de la revista Grana. La nova web, més àgil i dinàmica, és una eina idònia per estar al dia de les iniciatives locals, com ara el desenvolupament de la comunitat energètica, la regulació de les instal·lacions fotovoltaïques i, sobretot, les obres de pacificació de la població per tal que els veïns puguin seguir-ne l'evolució i estar informats de qualsevol afectació.

Abaratiment de costos, cohesió i més participació: els avantatges de la mancomunació

Els ajuntaments de Viladasens, Cervià de Ter, Sant Jordi Desvalls i Medinyà, agrupats per gestionar serveis i activitats, destaquen els beneficis però alerten també de les complexitats de gestió, amb les quals es troben a l'hora de fer alguns tràmits burocràtics

“Poder mancomunar serveis suposa una baixada significativa de la despesa”

Marina Brusi

Alcaldesa de Sant Jordi Desvalls

“Totes les propostes que s’han realitzat han estat un èxit de participació i de logística”

Xavier Sánchez

Alcalde de Viladasens

“És molt positiu perquè municipis petits podem ajudar-nos econòmicament”

Arnau Casademont

Regidor d'Educació i Joventut de Medinyà

“Agrupar-nos cohesiona els pobles de la llera del Ter, una zona on els diferents municipis estem bastant a prop i tenim sentiment de pertinença a un territori petit”

Guillem Surroca

Alcalde de Cervià de Ter

Els ajuntaments de Viladasens, Cervià de Ter, Sant Jordi Desvalls i Medinyà fan front comú per oferir a la població activitats i serveis mancomunats. Entre els principals beneficis d'aquesta agrupació, hi ha l'abaratiment de costos, ja que es redueix en dividir-se entre quatre; així com l'augment de la participació veïnal, en sumar-s'hi persones vingudes dels diferents pobles. Fins ara, ja s'han portat a terme diverses iniciatives amb èxit, com ara el casal d'estiu o l'arribada del Patge Reial, i els Consistoris continuen treballant des d'aquesta unió per implementar noves propostes, tot i la gestió complexa que suposen, en determinades ocasions, alguns tràmits burocràtics.

L'alcalde de Cervià de Ter, Guillem Surroca, posa en valor la unió que, d'entrada, suposa la mancomunació per als habitants. “Agrupar-nos cohesiona els pobles de la llera del Ter, una zona on els diferents municipis estem bastant a prop i tenim sentiment de pertinença a un territori petit. Els joves, a més, creixen relacionant-se amb gent d'altres poblacions”, subratlla. L'alcaldesa de Sant Jordi Desvalls, Marina Brusi, per la seva banda, al marge de la cohesió, incideix en la part econòmica: “Poder mancomunar serveis suposa una baixada significativa de la despesa”. Tot i això, admet que “burocràticament gestionar segons quin servei és complicat” i “cal buscar vies per a poder-ho portar a terme”. En el mateix sentit, Arnau Casademont, regidor d'Educació i Joventut de Medinyà, indica que “és molt positiu” perquè “municipis petits podem ajudar-nos econòmicament”. L'alcalde de Viladasens, Xavier Sánchez, afegeix que l'agrupació de municipis té, també, importants avantatges com ara que possibilita “fer més activitats amb molta més participació ciutadana”. “Aquestes propostes són per a tothom: infants, joves i adults. I

poden ser lúdiques, culturals i d'àmbit municipal”, explica disposat a seguir col·laborant amb les iniciatives que es plantegin. “Totes les propostes que

Fins ara, ja s’han portat a terme diverses iniciatives amb èxit, com ara el casal d’estiu o l’arribada del Patge Reial, i els Consistoris continuen treballant des d’aquesta unió per implementar noves propostes

s'han realitzat han estat un èxit de participació i de logística”, ressalta Sánchez. Un exemple és el casal d'estiu, que va tenir lloc el juny i juliol passat, amb un centenar d'inscrits. Ara bé, una de les coses que “costa més” d'arrencar és la de l'Espai Jove. “Als joves, els és difícil agafar constància”, admet Surroca. “Ho hem de potenciar”, assenyala aquest alcalde.

Serveis bàsics

Un dels serveis que els Ajuntaments voldrien mancomunar són els bàsics, com ara l'aigua, l'enllumenat i les escombraries. En relació amb aquest últim, Brusi detalla que el Consell Comarcal mancomuna el servei a tota la comarca del Gironès i que als quatre pobles de la llera del Ter els agradaria

fer-ho entre ells però que “no poden”. “La gestió que fa el Consell Comarcal la cobra i per als petits ajuntaments, com nosaltres, és una despesa molt gran. Voldriem gestionar-ho per nosaltres mateixos perquè fent-ho així ens sortiria més a compte”. Fins i tot –puntualitza Brusi– es podrien arribar a mancomunar els recursos propis de dins el Consistori, com ara treballadors o secretaris. “Però la llei tampoc ho permet, això”, lamenta. Surroca insisteix que “la llei està feta amb poques alternatives. No trobem la fórmula per mancomunar determinats serveis”. Un exemple és la llar d'infants que, en aquest cas, voldrien mancomunar els ajuntaments de Sant Jordi Desvalls i Cervià de Ter. Segons Brusi, “és més complicat del que sembla”. “El departament d'Educació no ens ho permet. La via administrativa ho impedeix i el que no podem és deixar de donar el servei al nostre municipi”, assevera l'alcaldesa.

Tot i no ser del mateix perfil polític –Cervià de Ter, Sant Jordi Desvalls i Medinyà estan liderats per la CUP; mentre que Viladasens, Gent per Viladasens (ERC-AM)–, “això no és cap impediment per tirar endavant els diferents projectes”, asseguren. Surroca afirma, en aquest sentit, que “es pensa en el poble i el territori”. Brusi defensa que “els municipis petits som municipalistes i volem que funcioni el que ens envolta. Això ens uneix. I a més, els municipis són molt semblants: quant a nombre de ciutadans, serveis i problemàtiques. En definitiva: tots lluitem pel mateix”. Aquesta unió entre els quatre, fins i tot, s'ha materialitzat en altres moments com ara durant el tràmit de la Llei de l'estatut dels municipis rurals, sessió que va tenir lloc al Parlament. Els quatre alcaldes van anar junts amb un sol cotxe cap a Barcelona.

Bus al Teatre de Salt

Amb l'objectiu que el teatre sigui accessible als pobles rurals, l'Ajuntament de Viladasens, juntament amb el de Sant Jordi Desvalls i el de Cervià de Ter, van oferir un bus gratuït als veïns empadronats als respectius municipis per anar a veure al Teatre de Salt l'espectacle Cat Falling (AkaKatfollin), una comèdia intergeneracional, de Gerard Florejachs, que retrata amb humor una curiosa relació basada en la tolerància. Aquesta iniciativa, que oferia la promoció d'entrades 2x1 i que va comptar amb la participació d'unes 60 persones, es va portar a terme amb la col·laboració del director i actor de l'obra, Ricard Borràs, veí de Viladasens. En l'espectacle, també hi participava com a actriu Aina Borràs, la seva filla. Un cop finalitzada l'obra, els espectadors que hi havia anat amb el bus van poder gaudir d'un contacte directe amb els actors intercanviant opinions, qüestions i preguntes en relació amb l'espectacle a la sala Cool del Teatre de Salt. La tornada als municipis es va fer amb el bus en un ambient distès.

Pin de Nadal, èxit de participació

El Pin de Nadal, una activitat mancomunada amb els ajuntaments de Sant Jordi Desvalls i Cervià de Ter, va comptar amb una participació d'una trentena d'infants inscrits. Les activitats van consistir en tallers, com ara trencaclosques i inflables. En el cas de Viladasens, el Pin de Nadal va celebrar-se el 2 de desembre al Centre Cívic.

El Patge Reial més màgic

Per primera vegada, va arribar a Viladasens el Patge Reial, que va recollir, els dies 3 i 4 de gener, a les 18 h, a la plaça Major de Viladasens, les cartes dels infants del poble, així com de Sant Jordi Desvalls i Cervià, per entregar-les als Reis d'Orient.

Un Espai Jove per fer poble

L'Espai Jove és un servei gratuït que ofereixen els ajuntaments de Viladasens, Sant Jordi Desvalls, Cervià de Ter i Medinyà, on els joves d'aquests municipis, a partir de 1r d'ESO, poden fer xarxa amb altres joves a través de l'esport, el lleure i la vida de poble. Un altre servei és l'Espai Cau, on es fan esports i tallers perquè els infants des de 3r fins a 6è de primària es relacionin i connectin entre ells. Cada dissabte es fa a un municipi diferent, de 16 a 19 h.

Caminada per celebrar l'Aplec de Sant Mer

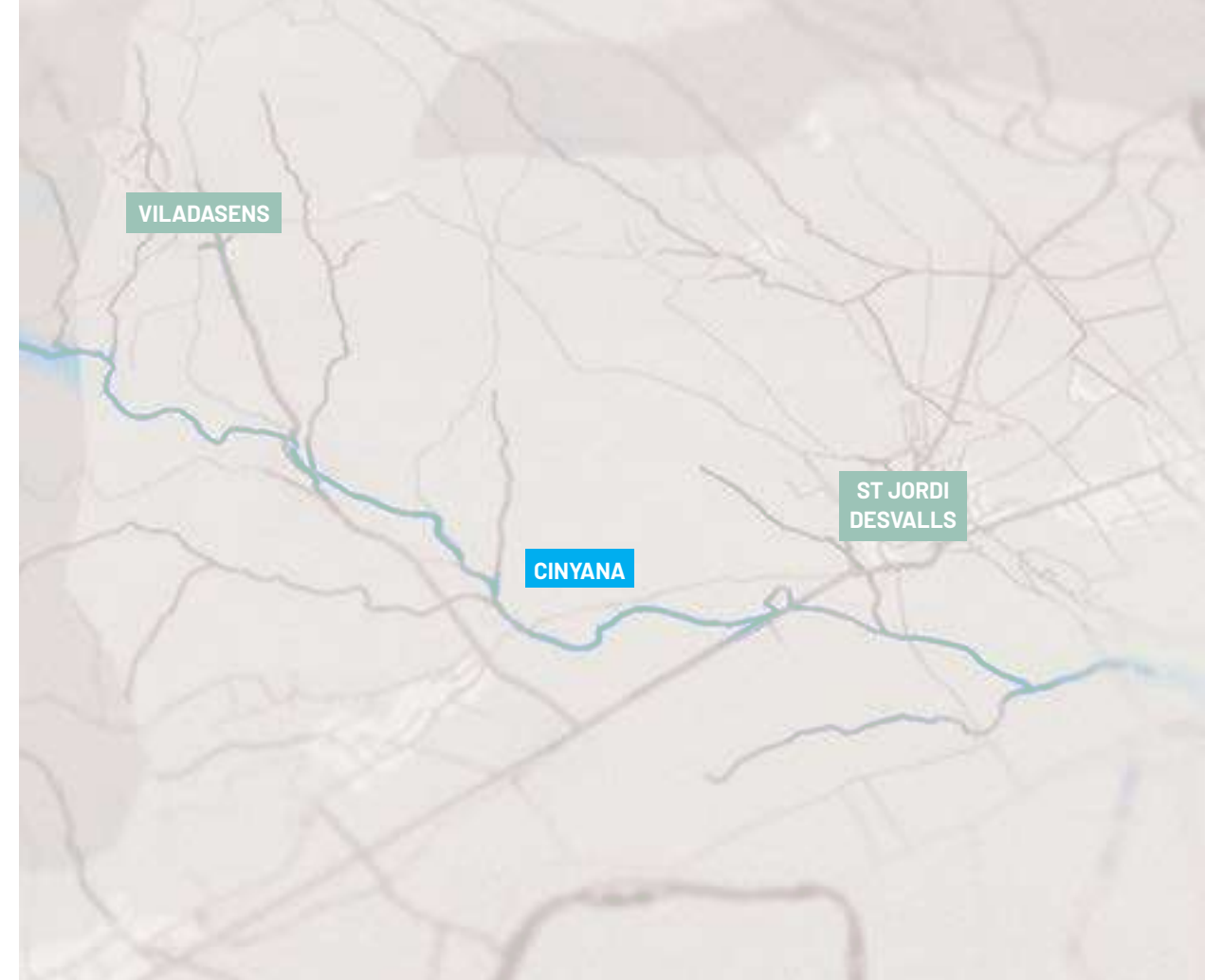
Una trentena de veïns van participar el diumenge 2 de febrer a la tradicional caminada a Sant Mer, de Vilademuls, organitzada per l'Ajuntament de Cervià de Ter, amb la participació de Sant Jordi Desvalls, Viladasens, Medinyà i Colomers. La sortida al tradicional Aplec de Sant Mer es va fer des de la plaça de la Generalitat de Cervià de Ter a les 8 h del matí, on ja s'hi havien afegit els veïns de Viladasens. Seguidament, els participants de Medinyà van sumar-s'hi a les 9 h. El dinar a fora de l'ermita va ser opcional: cadascú es podia portar el seu o comprar-lo a Sant Mer.

Paisatge i història envolten la riera de Cinyana

El curs de la riera va sec la major part de l'any i només s'omple quan plou de forma intensa, com fa unes setmanes. Antigament, la riera tenia altres usos i alguns veïns, fins i tot, s'havien banyat en les basses que es formaven

Al llarg de la riera hi ha arbres de fulla caduca i també diverses plantacions de pollancre

La riera de Cinyana, que neix a Sant Marçal de Quarantella (Vilademuls) i desemboca al Ter a Sant Jordi Desvalls (Gironès), concretament a la zona de la passera de Sobrànigues, està seca un 80% de l'any. Només hi discorre aigua quan plou de forma intensa. Una de les causes principals és el canvi climàtic, ja que arreu han disminuït els episodis de precipitacions. La realitat d'avui dia dista molt de la de fa uns anys, tal com recorden alguns veïns de Viladasens. Robert Sunyer, un d'ells, explica que de petit s'havia banyat en una de les basses que es formaven, com la de les gorgues d'en Sants, o, fins i tot, hi havia anat a pescar. Tot i això, el març passat, va haver-hi un episodi llarg de pluges, pròpies del clima mediterrani, i la riera portava un cabal circulat, que es va allargar durant uns dies.

Segons fonts de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), però, "el règim de pluges actual, que és molt intensiu –és a dir, cau molta aigua en poc espai de temps–, fa que l'aigua discorri molt de pressa i de forma superficial, amb la qual cosa no s'infiltra en el

terreny, es dispersa i va a parar a camins". "D'aquesta manera, la riera passa d'estar seca a anar plena però aquest volum dura poc temps". Fa 50 anys, en canvi, els períodes de pluges eren més llargs. Podia arribar a ploure durant una setmana seguida i amb poca intensitat. Aquesta continuïtat feia que es pogués infiltrar bé en el terreny i acabava desembocant al riu. En aquest sentit, Pere Arbossà, veí de Viladasens, detalla que ell havia estat testimoni de com a la riera de Cinyana "sempre hi passava aigua" i, recorda, que també

n'havia begut. Per la seva banda, Carles Alegri, veí també del municipi, recorda que antigament la riera es desbordava i el poble quedava negat d'aigua. "Fins i tot, s'havien d'emportar les vaques dels masos i lligar-les al bosc per evitar que s'ofeguessin; i els porcs sortien flotant amb l'aigua", descriu. A la zona, hi havia moltes fonts i encara se'n conserva alguna, però ja no hi raja aigua. També hi havia moltes gorgues. "De petits, hi anàvem a pescar". A les gorgues de Can Sans, encara hi ha aigua actualment i de manera regular. Hi deu haver algun reixort", concreta aquest veí.

Tot i que se'n descobreix la ubicació exacta, Cinniana apareix a la Tabula Peutinger i als Vasos Apol·linaris com una mansió, lloc de parada, de la Via Augusta a la Hispània romana

La vegetació i la fauna

Al seu naixement, a Sant Marçal de Quarantella, la riera té just a sota les fonts del riu Cinyana. La secció de la llera en el seu tram per Viladasens és petita i amb marges molt estrets. Són habituals, en part del seu curs, les plantacions de pollancre, que han anat envaint el que antigament eren horts. Segons els experts, els pollancre acaben fent ombra i no deixen que hi visqui i hi creixi la vegetació de ribera, amb la qual cosa, la vegetació que rodeja la riera ha anat variant la seva tipologia.

Els pollancre van tenir un auge rellevant fa uns anys a la zona. La fusta d'aquesta espècie d'arbre s'usava molt per a l'elaboració de pasta de paper, cel·lulosa i taulers contraxapats. Concretament, el *Populus* ver era el "genet" dels pollancre al Baix Empordà. El seu creixement, a més, és ràpid, s'allarga només uns vuit anys, i això permet donar un bon rendiment econòmic als pagesos.

A part de pollancre, actualment, la riera de Cinyana, segons el naturalista, Roger Maimí, més conegut com Roger de la Selva, acull altres espècies, entre elles, freixes, roures, plàtans i també saücs. "Estem en un bosc de ribera. Mediterrani. Tot fulla caduca, bonic per passejar i amb tots els sentits ben desperts quan estan caient les fulles. Els colors, les olors, el soroll del trepitjar de les fulles i el so de les fulles remogudes pel vent", detalla. Altres plantes, que s'hi observen són: l'heura, la raspallengua, les ortigues, els esbarzers, l'herba d'all, el galzeran, les esparregueres, les calèndules, la tarongina o les dents de lleó, entre moltes d'altres. "Hi ha una baixa presència d'espècies exòtiques invasores", ressalta Maimí. Els animals són també part important d'aquest entorn natural. A la riera de Cinyana, predominen els invertebrats: aranyes, formiguers, saltamartins... Així com talpons i musaranyaes. A més de marietes. D'ocells se n'observen diversos: entre ells, mallerengues carboneres, corbs o gaigs.

Un dels grans valors de la zona són les basses temporals de la riera que s'hi poden formar ocasionalment. Segons Maimí, "ofereixen ecosistemes per a diversos amfibis i rèptils, així com animals invertebrats i d'altres organismes petits desconeguts. També ho aprofitaran la resta de mamífers, petits i grans, des de rosegadors fins a senglars i tots els ocells". Maimí subratlla, a més, que la riera està "molt neta". "En el passeig, no vaig trobar-hi cap plàstic ni deixalles", assenyala.

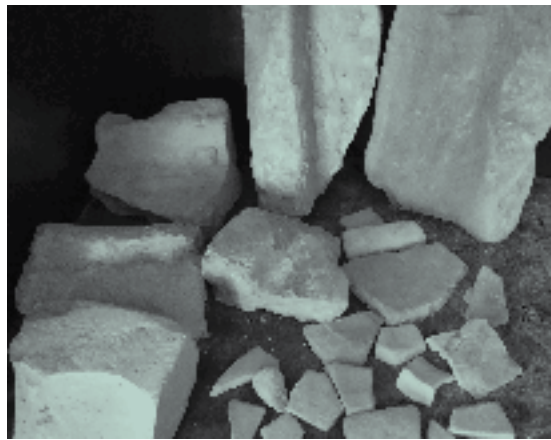
Molins, rentadors i remullades

Antigament, en aquest tipus de rieres dels pobles hi tenien lloc determinats usos i hi havia construccions, com ara molins, que s'han perdut. És el cas del molí de Can Moret. Segons el veí Carles Alegri, coneixedor del municipi, s'hi conserva la bassa del molí i un tram del canal que alimentava la bassa d'aquest molí. Del molí de Ca n'Hugas s'intueix el traç que tenia el rec, que es va construir per desviar aigua de la Cinyana cap al mateix molí. Sunyer exposa –tal com mostren unes imatges dels anys 60 que té a l'àlbum familiar– com la força del volteig dels cavalls ajudava a extreure aigua de la riera a través d'un sistema de

captació. "Era com una sinia. El cavall voltava i feia pujar l'aigua de la riera, que usaven per regar", detalla Sunyer, que afegeix que havia vist un rentador, també conegut com a safareig, a la zona de la Torrentera, afluent de la riera de Cinyana. Segons l'ACA, en aquest tipus de rieres n'hi solia haver abans. La gent hi anava a rentar la roba. També era habitual, a més, que a les zones properes a les rieres, com aquesta, hi hagués molts horts perquè eren fàcils de regar. Altres afluents de la riera Cinyana són el rec de Mas Nicolau, de Can Salus, torrent de Fellines, torrent de Can Faixat, la Briola o la Cinyanyola, segons Alegri.

La història de la Cinniana

Segons explica l'arqueòleg, Lluís Palahí, a la Via Augusta, la calçada més llarga i l'eix principal de la xarxa viària de la Hispània romana, hi havia entre cada 12 i 18 milles segons l'orografia (el que equival a una jornada de camí), una mansió, és a dir, un lloc on allotjar-se amb banys i també estables, per fer el canvi de cavalls. "Venia a ser com un hostel de carretera amb uns magatzems on agafar menjar", detalla Palahí. En documents de l'època, hi apareix Cinniana com a parada. Mentre que altres mansions se sap on estaven situades, de la de Cinniana, concretament, a hores d'ara encara se'n desconeix la ubicació exacta. "S'havia especulat a Cervià de Ter, on actualment hi ha l'escola i el paratge de la Quintana. De fet, s'hi van fer excavacions i s'hi van

Trossos de tègula, ceràmica o rajoles són part de les peces que s'han localitzat fins ara

trobar banys i termes però aquesta tipologia de restes no es correspon, específicament, a la de les mansions. Altres arqueòlegs, en canvi, aposten més per la zona de Raset. El que sí que està clar és que està situada en aquesta part del territori", defensa Palahí, tècnic de la Càtedra Roses d'Arqueologia i Patrimoni Arqueològic de la Universitat de Girona (UdG). El camí cap a Empúries, de fet, tenia dos ramals. L'occidental devia passar pel poble de Bàscara i, l'oriental, per Sant Miquel de Fluvià. Per això, hi ha qui creu que Cinniana devia estar més cap a Raset i, d'altres, en canvi, al voltant de Cervià de Ter i les seves proximitats.

Una parada a la Via Augusta

Tant podria ser que la riera Cinyana donés nom a la parada de la Via Augusta com que la parada donés nom a la riera. Segons s'ha descobert, "Girona, Gerunda, quedava situada entre Aquis Voconis Aquae Calidae (Caldes de Malavella, segurament) i Cinniana (Cervià de Ter o els seus voltants, aproximadament)". Així ho revela una publicació al portal Pedres de Girona.

Es parla de Cinniana en la Tabula Peutinger. Es tracta d'un rotlle de pergami, en el qual les calçades estan representades com línies paral·leles i s'indiquen els noms de les mansions i les distàncies, en milles, entre elles. És còpia realitzada en el segle XIII per un monjo anomenat Colmar d'un itinerari romà del segle IV. També figura Cinniana en els Vasos Apol·linaris, quatre vasos descoberts en les termes de Vicarello, prop de Roma el 1852. En les seves parets estan gravats els noms i les distàncies entre les diferents estacions de la via que portava de Cadis a Roma. Una rèplica d'aquests vasos es pot veure al Museu d'Història de Girona.

Prova de l'existència de Cinniana, són també algunes restes arqueològiques s'han trobat fins al moment. El diari Correu Català de l'agost del 1972, en un article de Josep Bosch, ja esmenta que se'n van localitzar algunes restes (trossos de tègula, ceràmica, rajoles, entre d'altres) a la zona de Cervià de Ter. Què era Cinniana? Una població, una mansió o una estació? On era exactament? El misteri de Cinniana segueix ben viu encara. Les seves restes esperen poder emergir per a un coneixement més ampli i profund de la història d'aquesta zona i que el seu passat, per fi, sigui descobert.

Carles Alegri i Llobet

Alegri, que està jubilat de l'empresa que portava de climatització i fred comercial, estudia saxo i francès, i també li agrada molt viatjar

Coneixedor dels boscos de Viladasens, li agrada la cacera i té quatre gossos de raça Griffon Fauve de Bretagne, que està en perill d'extinció

De mare mestra i pare pagès, Carles Alegri i Llobet (Viladasens, 1958), durant molts anys, va tenir amagada al paller de la masia on viu a Viladasens una emissora fabricada amb components electrònics que el seu avi patern va crear i des de la qual es comunicaven els maquis. Fa uns mesos, Alegri va cedir l'aparell a l'exposició permanent "La retirada" de l'Espai Cultural Cal Marquès de Camprodon. Actualment, tot i estar jubilat, estudia saxo, idiomes i és un gran aficionat a la cacera, però més que caçar senglars el que li agrada, realment, és tot allò que rodeja aquesta activitat, com ara esmorzar, els seus gossos i, sobretot, el bosc.

La casa on viu és una de les més antigues de Viladasens?

Era propietat dels meus avis materns. Tenim documents que daten del 1709. A la cuina, situada a la primera planta, conservem encara la pica de pedra que pertanyia a l'habitatge. A la part esquerra, s'hi veu el desgast provocat pel càntir. Jo vaig crear un petit celler al costat de l'entrada: compro most i faig el vi, i també elaboro ratafia. Tenim ratafia feta de cinc anys enrere.

La casa té detalls i objectes antics. Li agraden les antiguitats?

Al pati, guardem un dels primers tractors del poble, marca Fordson Dexta. Sembla una motocicleta. Era del meu pare, que feia de pagès i treballava els nostres camps i els de Can Moret. La mare era mestra al Col·legi Escolàpies de Figueres, però va deixar la feina quan es va casar. Ens ensenyava a sumar, dividir, restar i fer fraccions a casa. També a escriure amb lletra de redondilles. Jo i els meus tres germans –soc el més gran de tots–, de fet, vam començar tard a l'escola. Jo devia tenir set anys... El primer dia que vaig anar a l'escola, em vaig escapar a l'hora del pati. La meva mare també sabia idiomes, sobretot alemany i francès, que el parlàvem a casa de petits.

Com és que la seva mare sabia alemany?

Perquè la meva àvia era alemanya. Els meus avis van haver de fugir d'Alemanya per la Segona Guerra Mundial, on s'havien refugiat fugint de la Guerra Civil espanyola el 1936. Van anar a viure a casa d'una tia de la meva àvia. El meu besavi era un enginyer industrial alemany que tenia una fàbrica de raquetes de tennis i una altra de botons a la ciutat de Königswinter, a la riba del riu Rin, al nord d'Alemanya. Al primer Reich, li van expropiar les fàbriques per fer-hi armament de guerra amb motiu de l'esclat de la Primera Guerra Mundial. Ell s'hi va mostrar contrari i el van declarar opositor al règim. Davant d'això, els meus besavis van fugir del país i van instal·lar-se a Palamós. El meu besavi, precisament, va ser el director de la coneguda fàbrica de suro Armstrong, ubicada a Palamós, i va inventar la cola d'enganxar suro.

I aquesta ràdio antiga que té al menjador?

Era a casa de la meva dona, la Pilar Sánchez. És molt similar a la que va crear el meu avi patern. A ell, no li agradava gens la feina de pagès i, a través de revistes d'electrònica americanes que aconseguia d'estraperlo i un curs que va fer, va aprendre electrònica. Amb dedicació, va fabricar una

emissora a partir de components electrònics de les emissores dels vaixells francesos que els alemanys havien destruït durant la invasió a França. Un maquinista de tren que coneixia els portava a Pesens, un poble al costat de Carcassona. I amb quatre filferros dels estenedors del terrat com a antena va fer-la realitat. A través de l'emissora, contactaven grups de la resistència, els maquis, entre ells, aquesta organització guerrillera antifranquista, els membres de la qual, acabada la Guerra Civil espanyola, es van resistir a marxar a l'exili i van refugiar-se a

les muntanyes. Quan va tornar de Carcassona, però, el van detenir. Li van imputar un robatori comès abans de fugir a l'exili, però no l'havia pas fet.

Quin tipus de robatori?

Ell va ser alcalde de Vilatenim. Tot i això, era apolític. Quan va esclatar la Guerra Civil i es cremaven els sants de les esglésies, el meu avi amb una escala els va treure i els va amagar en un paller per evitar que el foc els destruís. Els Nationals van dir que el meu avi havia robat les imatges. Fruit d'aquest incident i de la Guerra Civil va exiliar-se. Al tornar, va estar tres anys a la presó a Girona. El varen jutjar en un Consell de Guerra i li van caure 30 anys, però tothom va parlar bé d'ell i el van deixar sortir tres anys després.

“La meva mare era mestra al Col·legi Escolàpies de Figueres. Ens ensenyava a sumar, dividir, restar i fer fraccions a casa

La seva família té molta història...

Relacionat amb la família Alegri, per cert, he pogut anar 400 anys enrere. Francesco Al-legrí era de Florència, un milicià de la guerres carlines. El 1711 es va establir a Esponellà per fer fixar l'assentament després de guanyar una batalla a Vilert. Li van donar una casa i terres al poble d'Esponellà: Can Cleda. Va tenir 12 fills. De la família Llobet, he trobat set generacions enrere a Viladasens.

Puc veure aquest aparell del qual parlava?

Vaig cedir-lo fa poc a l'exposició permanent "La retirada" de l'Espai Cultural Cal Marquès de Camprodon. Durant 33 anys, vam tenir la emissora amagada en un paller de casa a Viladasens. El meu avi em va fer prometre que no ho diria a ningú fins que es morís. Un cop va morir, ho vaig dir a les meves ties i al meu pare, que tampoc ho sabia. Quan el meu avi l'utilitzava, l'aparell estava amagat al magatzem del carrer Peralada de Figueres, ara és una botiga de la meva cosina. Per nosaltres, aquest aparell té un interès històric i emocional. És la història de la nostra família. També guardo cintes de cassette gravades de cançons antigues dels meus avis paterns, on expliquen anècdotes dels contrabandistes de la muntanya i rondalles populars del moment.

Expliqui'n una...

N'hi ha una que tracta sobre un jove a qui cedeixen les ovelles per anar a pasturar. Parla de la confiança de respondre bé a la feina. Comença així: Jaume Guillem, no has pas vist el llop? Eren poesies antigues. Em vaig passar moltes hores amb els avis paterns.

Per què?

Quan va néixer el meu germà, el segon, l'Ernest, la meva mare va tenir problemes d'apendicitis i em van traslladar a viure amb la meva tia de Figueres, que em va cuidar quan jo tenia dos anys. Era una tia soltera que vivia amb els meus avis paterns. Vam compartir moltes estones junts. Tot i això, veníem a Viladasens cada cap de setmana: amb tren fins a Sant Jordi Desvalls i, després, a peu fins a Viladasens.

Què en recorda d'aquells anys del poble de Viladasens?

Corriem, agafàvem nius, fèiem barraques al bosc, anàvem amunt i avall en bicicleta... El poble no tenia res a veure amb el d'ara. L'únic carrer asfaltat, millor dit empedrat, era el de Sant Vicenç. Després, van inaugurar l'asfaltat de la carretera principal. El senyor Enric Adroer, aleshores alcalde del poble, i tota la gent vàrem rebre el governador a la plaça. El cotxe va entrar allà amb la bandera espanyola. Tothom aplaudia... Era un altre temps! A l'escola, als nens ens posaven a l'esquerra i a les nenes, a la dreta. Ordenats per edats. Enric Jofre era el mestre de tota la vida, molt afí al règim franquista. El meu avi patern, que era molt catalanista, va fer

"Corriem, agafàvem nius, fèiem barraques al bosc, anàvem amunt i avall en bicicleta... El poble no tenia res a veure amb el d'ara"

escriure en llatí, perquè en català no el deixaven, l'estampa del naixement dels seus fills. Es negava a fer-ho en castellà.

Després va anar a estudiar a Figueres?

Sí. Vaig anar al Ramon Muntaner a fer batxiller i, després, formació professional d'oficial industrial elèctric i mecànic, també maestria industrial, a Girona. Tinc fins a vuit cursos complementaris d'automatismes industrials, d'aires condicionats...

Un dels grans projectes que ha tirat endavant és la seva pròpia empresa?

Tenia una firma del ram de la climatització i del fred comercial: muntava càmeres i cuines per a hotels i restaurants. També, manteniment.

Vam arribar a tenir 47 restaurants, 4 hotels i 6 càmpings. En un dia, hi va haver 52 trucades d'avaries. Anava tan atrafegat que marxava a les sis del matí de casa i tornava al vespre. Tinc dues filles, una de 34 i, l'altra, de 29 anys. Ara fa uns anys em vaig jubilar. La filla gran es enginyera industrial i treballa a Vic, la petita dirigeix l'empresa.

Un dia a la feina va viure un episodi molt dur del qual, sortosament, s'ha recuperat. Expliqui'ns-ho, què va passar?

Mentre jo estava fent una soldadura en una sala de màquines, on hi havia una acumulació de gas tot va esclatar com una bomba. El tanc de gasoil es va rebentar, igual que a les pel·lícules. L'ona expansiva em va llençar metres enllà. Vaig estar un any parat. Amb les cremades, la pell s'encongeix i vaig haver de recuperar l'elasticitat a base de molta recuperació. A l'hospital, em preguntaven com estava i jo sempre els deia que amb ganes de marxar. I em responien que, si deia això, era que ja anava bé. La meva dona va continuar amb l'empresa. Ho gestionaven com podien però mai vam tancar. Després d'un any, em vaig reincorporar i vam treballar més que mai.

Ara que està jubilat què fa?

M'agrada molt el jazz i el blues. Estudio saxo i francès. També m'agrada molt viatjar i parlar amb la gent gran. A més, tinc una afició: la cacera. El meu pare era un gran caçador i jo sempre hi havia anat amb ell. Va fundar la Colla del Senglar. Ara jo en soc el president i cap de colla. Però he de dir que soc un caçador especial: per a mi l'últim objectiu és matar. M'agrada molt més tot el que envolta la cacera: organitzar, esmorzar, caminar... Una de les meves passions també són els gossos. En tinc quatre de raça Griffon Fauve de Bretagne. És una raça francesa que està en perill d'extinció.

Veig que és un home de bosc...

M'he criat al bosc, ja des de petit. Em conec tots els boscos pam a pam. Aquí a Viladasens els boscos són molt verges. El poble és, de fet, una illa natural.

Març 1968

A la imatge, els alumnes de l'escola de Viladasens, entre ells Carles Alegri (el segon a la dreta a la fila de dalt), amb el mestre Enric Jofre, pels volts de l'any 1965. L'escola de Viladasens, ubicada antigament on ara hi ha el consultori mèdic, va arrelar-se al poble davant la necessitat d'augmentar l'educació dels infants en les zones rurals i va seguir l'estela de l'evolució de l'educació a Catalunya al llarg del segle XIX.

Pastís de la vinya

Concepció Camps i Casademont

Ingredients per a unes 10 persones:

- 1/2 kg de formatge Philadelphia
- 1/2 kg de formatge Mascarpone
- 500 ml de nata de muntar
- 30 g de midó (Maizena)
- 5 ous
- 200 g de sucre blanc

Preparació:

Posem el forn a escalfar a 180°C amb calor a dalt i a baix. Folrem el motlle amb paper de cuina. Posem tots els ingredients en un bol i els barregem.

Un cop barrejats els ingredients, ho posem tot en el motlle i al forn a 180°C uns 50 minuts.

Si notem que queda massa daurat, hi podem posar paper d'alumini a sobre. Per saber si està cuit, punxem el pastís amb un escuradents. L'escuradents n'ha de sortir net.

Un cop està cuit, el deixem al forn amb la porta oberta uns 30 minuts i després, a la nevera unes 4 hores (jo l'hi deixo tota la nit). El desemmotllem i ja està llest per menjar. A mi m'agrada sol, però el podem servir amb mermelades.

Ja ho veieu, és molt fàcil i sempre us farà quedar molt bé!

Favetes, amanida d'estiu

Isabel Puig i Ribas

Ingredients per a 4 persones:

- 2 pots de vidre de 330 g de favetes (cuites) petites amb oli d'oliva
- 2 tomàquets madurs o tomàquets cherry
- 3 ous
- 40 g de micuit d'ànec
- Salsa Lea Perrins
- Encenalls de pernil o dauets molt petits de pernil ibèric (entre 50 – 75 g)

Preparació:

Primer de tot, fem bullir els ous amb aigua uns 10 minuts. Seguidament, traiem la major part de l'oli que porten les favetes i les posem en una safata. Hi anem afegint els ingredients tallats a trossos petits excepte el pernil.

Un cop preparat, es deixa una bona estona a la nevera abans de servir. A mi m'agrada fer-ho d'un dia per a l'altre. Abans de servir, hi afegim, el pernil, si no, queda estovat i no s'hi troba el gust. Si pot ser, millor a daus petits que no pas encenalls, perquè els encenalls s'estoven més aviat.

Després, amanir amb salsa Perrins. També s'hi poden afegir unes fulles de menta tallades petites.

JUN

**Juny i juliol*

Casal d'Estiu

Trobada de nens i nenes
de 3 a 12 anys

JUL

**Juliol*

Nit Jove (organitza jovent)

Musica amb Djs. Servei
de begudes i entrepans
a la plaça del Centre cívic

AGO

**Agost*

Festa de la Gent Jove

Música, servei de begudes
i entrepans a la Plaça del
Centre Cívic

23 d'agost

Nit de Música

Actuació del quartet vocal
"MUSICA NUA", a l'Església
de San Vicenç

SEP

7 de setembre

Fira de la Ceba i la Tomata

Paradetes al carrer amb
productes de proximitat i
artesanía. Caminada popular.
Cerca vila dels caps grossos.
Esmorzars i dinar a la plaça
Centre Cívic

OCT

**Octubre*

Festa de Sant Calixt

Musica i diversió per tothom.
Food Truck i dinar popular a la
plaça del Centre Cívic

NOV

**Novembre*

Castaloween

Nens i joves disfressats amb
accessoris de por, recorren el nucli
urbà ambientat amb elements
terrorífics

**Novembre*

Festa de Fellines

21ena Trobada de la gent de
Fellines i celebració del Dia de
Sant Martí. Missa, vermut i dinar
organitzen els veïns de Fellines

DES

**Desembre*

Marató de TV3

Per col·laborar amb la Marató
de TV3. Caminada, dinar i quina
Organitza el Grup de caminades
de Viladasens al Centre Cívic

**Desembre*

PIN

Diversió per nens i joves
Plaça del Centre Cívic

**Desembre*

Pastorets

Activitat nadalenca
A càrrec dels nens i joves del
Municipi, organitzen els veïns del
poble amb la direcció del mossèn
Sebastià a l'Església
de Sant Vicenç

GEN

**Gener*

Patge reial

Recollida de cartes a la plaça
Major de Viladasens

19 de gener

Festa de Sant Vicenç

Missa solemne acompanyada
per la coral a l'Església de Sant
Vicenç. Vermut i sardanes a la
plaça del Centre Cívic

ABR

**Abril*

Cantada de caramelles

Una tradició molt arrelada.
Ruta per diferents carrers de
Viladasens, cantada i pisolabis

Viladasens

AJUNTAMENT

c. Taronger, 1
17164 Viladasens
Tel. 972 496 150
viladasens.org

CONSULTORI MÈDIC

c. Llevant, 4
Tel. 972 496 263

CENTRE CÍVIC

c. Migdia, 10

*Data per confirmar, consultar a www.viladasens.org

